

ANNEX 28

FITXA DE L'ACTIVITAT PALANCA A203

TREBALLANT COLZE A COLZE PER A LA MILLORA: TUTORA INDIVIDUALITZADA 2022-2023

NECESSITAT, RECERCA, REFLEXIÓ I ELECCIÓ ALTERNATIVA
A) DETECCIÓ D'UNA NECESSITAT RELLEVANT
Visió que es persegueix:
<p>A nivell estatal, per establir la visió del programa de cooperació territorial PROA +, es prenen en consideració les referències següents:</p> <p>a) La Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, que en el seu article 1 explicita els principis que impregnen la Llei i en l'article 2 estableix els fins a aconseguir pel sistema educatiu espanyol. I, en aquest context, el programa PROA+ focalitza la seva actuació en aconseguir una igualtat equitativa d'oportunitats, que vol dir assegurar, també, l'èxit educatiu de l'alumnat vulnerable i, per a això, es basa en els principis pedagògics LOMLOE següents:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Una educació basada en l'equitat que garanteixi la igualtat d'oportunitats tant en l'accés, com en el procés i en els resultats.
• Una educació inclusiva com a principi fonamental, en la qual totes i tots aprenen junts i en la qual s'atén la diversitat de les necessitats de tot l'alumnat.
• Una educació basada en expectatives positives sobre les possibilitats d'èxit de tot l'alumnat, en la qual tingui lloc l'acompanyament i l'orientació, la prevenció primerenca de les dificultats d'aprenentatge i la implementació de mecanismes de reforç tan aviat es detectin les dificultats.
• Una educació que presti rellevància a l'educació no cognitiva (socioemocional) per als aprenentatges i benestar futur. <p>b) Consell de la Unió Europea (2021), Resolució del Consell relativa a un marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació amb l'Espai Europeu d'Educació i més enllà (2021-2030) (2021/C 66/01).</p> <p>El programa PROA+ incorpora la prioritat estratègica núm.1: augmentar la qualitat,</p>

l'equitat, la inclusió i l'èxit de tots en l'àmbit de l'educació i la formació, i la prioritat estratègica núm.5: respatllar les transicions ecològica i digital en l'educació i la formació mitjançant aquestes. Per altra banda, té en compte, en el marc de la Unió Europea (2018), la Recomanació del Consell de 22 de maig de 2018 sobre Competències Clau per a l'Aprenentatge Permanent, *Diario Oficial de la Unión Europea, serie C, n° 189 de 4 de junio de 2018*: «té present l'aposta per 'pedagogies de la promoció de la competència global (OCDE, 2018) centrades en l'alumnat que poden contribuir al desenvolupament del pensament crític en qüestions globals».

c) L'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible, adoptada per Assemblea General de les Nacions Unides al setembre de 2015 (Pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, que també té la intenció d'enfortir la pau universal i l'accés a la justícia, que inclou 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS)), i en concret planteja com a reptes planetaris alguns que PROA+ considera: Una educació «orientada cap a la justícia i l'equitat enfortint els compromisos amb la humanitat i la natura. Una educació inclusiva, equitativa i de qualitat que promogui les oportunitats d'aprenentatge per a totes les persones durant tota la vida (Objectiu n° 4 ODS). Una educació que garanteixi que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible (Meta 4, Objectiu núm. 4 ODS)».

Necessitat detectada derivada de la visió i el punt de partida

En el nostre cas, per establir les necessitats partirem de la visió de l'educació definida anteriorment i de l'escala de barreres i oportunitats. En aquesta escala, les necessitats de millora del sistema educatiu per aconseguir l'èxit escolar de tot l'alumnat es recullen en els primers graons:

- Assegurar les condicions d'educabilitat
- Disposar d'expectatives positives per a tot l'alumnat
- Focalitzar-se en la satisfacció d'aprendre i ensenyar a tothom
- Assegurar un bon clima inclusiu per a l'aprenentatge

Els avanços en aquests esglaons afectaran els graons superiors, que estan interrelacionats.

Sabent que hi ha diferències en els centres d'educació de tot el territori, i tenint en compte la visió d'educació detallada anteriorment, detectam que alguns esglaons no estan prou consolidats.

Hem detectat que la nostra necessitat és abordar la manca d'interès, en part de l'alumnat, pels processos educatius i, alhora, la manca de resposta eficaç dels centres per respondre a

totes les necessitats de l'alumnat, especialment del més vulnerable.

És preocupant que, almenys dos d'aquests components bàsics de la visió de l'escola, com són la garantia de condicions d'educabilitat i la satisfacció d'aprendre i ensenyar, puguin estar condicionant el rendiment de l'alumnat, i en especial del més vulnerable.

Objectiu específic derivat de la necessitat

El nostre objectiu d'incrementar els resultats escolars d'aprenentatge cognitius i socioemocionals haurà de ser complementat amb tot el que calgui per disposar d'una percepció més personalitzada de les condicions d'educabilitat en les quals el nostre alumnat treballa i un reforç de les habilitats socials i emocionals que garanteixi la igualtat d'oportunitats d'accés als aprenentatges.

B) INVESTIGACIÓ, REFLEXIÓ I ELECCIÓ D'ALTERNATIVA

Coneixement (què sabem)

S'ha debatut molt sobre l'efectivitat de les mesures individualitzades en educació, especialment en la relació entre el cost i l'eficàcia. Sabem que una personalització de l'atenció té més possibilitats d'èxit, especialment amb l'alumnat vulnerable.

- a) Trobam estudis que avalen iniciatives com la tutoria individualitzada, juntament amb altres formes d'organització. És interessant l'article de Miquel Àngel Alegre Canosa: «¿Són efectius els programes de tutorització individual (PTI) com a eina d'atenció a la diversitat?» (2015), que podem consultar en aquest [document](#) de la Fundació Jaume Bofill.
L'article avalua l'eficàcia de les fórmules que es poden aplicar, com les tutories de reforç, la mentoria educativa o les tutories entre iguals. Aporta una documentació excel·lent sobre experiències similars en altres països del nostre entorn (pàg. 20-22).
- b) Hi ha experiències de tutories individualitzades dutes a terme per estudiants universitaris que fan acompanyament personalitzat dels alumnes que ho requereixen, i que, tal com l'*Education Endowment Foundation* (EEF) ha constatat, tenen una eficàcia prometedora en relació amb el cost que suposen. Pot consultar-se el document en el següent [enllaç](#).
Les conclusions indiquen que un projecte de 12 setmanes produeix resultats favorables en alumnat especialment vulnerable, no tant en resultats acadèmics com en un augment de confiança en el sistema i major seguretat en les seves possibilitats.
- c) És evident que, per assolir una millora en els resultats de tot l'alumnat, especialment del més vulnerable, cal una atenció màxima a les destreses socials i emocionals d'aquest alumnat. Trobam un estudi interessant de Pascual, B. i Amer, J. (2013). «Els

debats sobre el fracàs i l'abandonament escolar. Les propostes educatives internacionals i espanyoles». Praxi sociològica, 17, 137-156. [L'article](#) té com a objectius revisar els conceptes de fracàs i abandonament i descriure les propostes, recomanacions i polítiques des de la Unió Europea, l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) i el Ministeri d'Educació d'Espanya. Per reduir l'abandonament escolar prematur proposa polítiques de prevenció, d'intervenció a nivell individual i polítiques compensatòries.

Ens han semblat interessants les polítiques d'intervenció a nivell individual referides al suport específic segons necessitats de cada alumne/a, entre les quals figura la tutoria individual i tutoria en petits grups, reforçar les metodologies d'aprenentatge personalitzat i reforçar l'orientació escolar i professional.

- d) L'estudi sobre les destreses socials i emocionals (SSES, per les seves sigles en anglès *Study on Social and Emotional Skills*) és un estudi internacional, promogut per l'OCDE, que analitza les destreses socioemocionals desenvolupades pels estudiants de 10 i 15 anys respectivament.

Aquest estudi ha estat realitzat per primera vegada al 2018. Espanya participarà en el segon cicle, que tindrà lloc en 2023, encara que només entre l'alumnat de 15 anys. Per tant, caldrà estar atents a la resta de països de l'informe.

- e) En l'estudi de Sara San Martín Rico, La tutoria compartida (s.f.), que podem consultar en aquest [enllaç](#), trobam una proposta d'implementació molt completa i viable.

Estratègia seleccionada a partir del coneixement

És evident que, amb un percentatge de l'alumnat, les mesures ordinàries funcionen, també de forma ordinària, però hem vist com aquestes mesures no arriben a cobrir les necessitats que un sector desfavorit necessita.

Per això, és imprescindible que ens centrem en l'estratègia d'implementar mesures que propiciïn un seguiment personalitzat, com una doble tutoria per a alguns alumnes, una formació específica en desenvolupament d'habilitats emocionals i socials per als equips d'orientació i els docents i una major consolidació de les condicions d'escolarització. Cal facilitar tots els recursos necessaris als centres responsables de garantir-lo. La tutoria proporciona la interacció personal addicional i el suport que l'alumnat requereix, en especial els que estan en situació de risc.

Aquest disseny ha d'estar reforçat per algun tipus d'explicitació per part no només dels centres, sinó també de l'alumnat i les seves famílies. És necessari establir algun tipus d'acord pedagògic, amb el qual la família i l'alumne o alumna es conscienciïn que hi ha una tasca per davant amb la qual es comprometen, per a la qual rebran el suport que necessitin, però

en la qual han d'aportar totes les seves capacitats i interès perquè sigui totalment eficaç.

Bones pràctiques de referència 1

- **Referència:** Aristimuño, A. y Parodi, P. (2017). «Un caso real de combate al fracaso en la educación pública: Una cuestión de acompañamiento, liderazgo y cultura organizacional.» *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 15(4), 141-157. Podeu consultar-lo en aquest [enllaç](#).

-**Síntesi:** S'hi estudia la forma de treball pedagògic d'un centre de secundària de gestió estatal que en els darrers 10 anys assoleix resultats sobresortints, en termes d'assoliments d'aprenentatge i retenció d'estudiants. Les preguntes que van guiar el treball van apuntar a identificar aquestes estratègies i a descriure el rol que tenen tant la direcció del centre com la cultura organitzativa en la seva definició. El centre triat desenvolupa un conjunt ampli d'estratègies d'acompanyament dels aprenentatges, el lideratge de la direcció col·loca els aprenentatges en un lloc central i es focalitza en la solució de problemes endèmics de gestió, i hi ha una cultura organitzativa integrada, amb marcada presència de les famílies dels alumnes. El treball fa aportaments originals en la identificació d'estratègies d'acompanyament de trajectòries d'estudiants en risc de fracàs.

Bones pràctiques de referència 2

- **Referència:** «Educar en Valores (2 de gener de 2018). Tutoria compartida» [Entrada de blog]. La podeu consultar en aquest [enllaç](#)

-**Síntesi:** Projecte de tutoria compartida de l'IES Manuel Romero, de Villanueva de la Concepción (Màlaga). Aquest IES pertany a la Xarxa d'Escoles de PAU d'Andalusia i té consolidat un pla de tutoria compartida molt sistematitzat dins del pla de convivència. Part de les seves organització i accions són molt aprofitables per a l'objectiu de la nostra activitat palanca.

Bones pràctiques de referència 3

- **Referència:** IES Muriedas (s.f.). «Un modelo de tutoría compartida: "Tutor, cotutor y tutor de convivencia"». Podeu consultar aquí el [document](#).

-**Síntesi:** Document que descriu el procés mitjançant el qual es pot posar en marxa un projecte de cotutoria, amb mesures i recursos. No se n'explica el funcionament, està pendent d'avaluació.

- **Nivell d'aplicabilitat:** Alt, depenent de com l'adapti cada centre a la seva realitat.

C) ALINEACIÓ AMB PROA+

Objectiu PROA+ que afavoreix

Per abordar aquesta necessitat, ens proposam dissenyar, aplicar i avaluar un pla d'atenció personal de l'alumnat per incrementar els resultats escolars. Aquesta meta està directament relacionada amb l'objectiu intermedi PROA+ «incrementar els resultats escolars d'aprenentatge cognitiu i socioemocional» i amb els objectius de recursos «formar en lideratge pedagògic i en les competències necessàries per reduir l'abandonament primerenc» i «utilitzar els recursos de forma eficaç per reduir l'abandonament primerenc i incrementar l'èxit escolar».

Estratègia PROA+ que impulsa

És evident que la nostra activitat s'enfoca de forma especial en l'E2: Accions per donar suport a l'alumnat amb dificultats en l'aprenentatge.

Tanmateix, des de les administracions educatives, i per garantir que les accions dins d'aquesta estratègia tinguin èxit, haurem d'atendre també l'E1: Accions per seguir i assegurar les condicions d'educabilitat.

Com ja hem indicat, les accions han d'incloure la formació necessària per als professionals que hi intervinguin, de manera que també contemplarem l'E5: Accions i compromisos de gestió de centre i per millorar l'estabilitat i qualitat dels professionals (formació).

Bloc d'accions PROA+ que desenvolupa:

Cal centrar les nostres accions en l'estratègia de reforç de la tutoria, que s'ha d'atendre dins de l'estratègia 2 (E2) al bloc d'accions 2.0 (BA20), que proposa:

«Acompanyar i orientar l'alumnat vulnerable (tutoria individual). Pla i model de tutoria. Integrar i coordinar la formació formal, no formal i informal».

I per a això, ens recolzarem, dins de l'estratègia 1 (E1), en el bloc d'activitat 1.0 (BA10), que aporta:

«Identificar l'alumnat amb dificultats per a l'aprenentatge i assegurar les condicions d'educabilitat i suport integral (aliances amb l'entorn). Implementació d'activitats de regulació emocional».

Per completar l'enfocament de les accions, en l'estratègia 5 (E5), desenvoluparem accions dins del bloc d'activitat 5.1 (BA51):

«Gestió de l'equip humà i la seva qualitat. Desenvolupar activitats orientades a l'estabilitat de l'equip docent. Pla d'acollida, acompanyament i desenvolupament dels professionals del centre. Pla de formació dels professionals del centre en lideratge pedagògic, gestió del canvi, inclosa la modalitat assessorament extern, visita a altres centres, reflexió pedagògica...».

Requisits PROA+ que compleix i justificació

Requisits	Grau	Explicació
Equitat i igualtat d'oportunitats	T	Des de tots els nivells de les administracions educatives hem d'assegurar que totes les mesures arribin a tot l'alumnat en funció de les seves necessitats i que aquestes tinguin la versatilitat com per pal·liar situacions de desequilibri que posen en risc el rendiment dels més vulnerables. La nostra activitat cerca, precisament, identificar i abordar aquestes dificultats per garantir la igualtat equitativa d'oportunitats a través dels professionals que des de la proximitat la treballaran.
Educació inclusiva, tots i totes aprenen junts i s'atén la diversitat de necessitats	T	La iniciativa no separa ni assenjala un sector de l'alumnat, sinó que s'integra en la dinàmica habitual dels centres, incorporant el recurs del doble tutor, però sense establir grups o sectors aïllats. De fet, l'objectiu final és comú per a tothom i es tracta de posar els mitjans específics que cadascú necessita.
Expectatives positives, tots i totes poden	T	L'esforç organitzatiu i de recursos humans que pugui suposar l'activitat respon a la certesa que tot l'alumnat tindrà possibilitats reals de millorar el rendiment, que tots podran assolir l'objectiu d'aprenentatges imprescindibles en funció de les seves possibilitats, sense que el model d'organització hi sigui un fre o un obstacle, sinó una solució.
Prevenició i detecció de les dificultats d'aprenentatge, mecanismes de reforç, suport i acompanyament	T	Per atendre la necessitat detectada, com ja s'ha posat de relleu en les estratègies seleccionades, hi haurà un treball previ de diagnosi, detecció i, com a conseqüència, de reforç, suport, acompanyament i orientació individual, especialment de l'alumnat vulnerable.
Educació no cognitiva, habilitats socioemocionals	T	Com ja s'ha indicat a l'apartat de coneixement, l'equilibri emocional de l'alumnat vulnerable és imprescindible per consolidar a un ambient equilibrat i obert a l'aprenentatge. Per a això, es pretén que la figura del segon tutor/a, o persona d'acompanyament, faciliti aquest equilibri amb la proximitat que li ofereix un seguiment més individual.

Graus de compliment: Total (T), Majoritari (M), Parcial (P), Nul (N).

D) DISSENY DE L'ACTIVITAT PALANCA GENÈRICA	
Títol de l'activitat i breu descripció	<p>Treballant colze a colze per a la millora: tutories individualitzades</p> <p>Amb les dificultats observades en un sector de l'alumnat amb perfil de vulnerabilitat i amb mals resultats escolars, ens proposam desenvolupar estratègies d'atenció, seguiment, orientació i supervisió més properes, més personals, de manera que hi hagi persones que puguin detectar i reconduir els desequilibris que puguin produir-se i que afectin les seves possibilitats d'èxit educatiu.</p>
Finalitat de l'activitat / acció	<p>Hem observat que els problemes de rendiment no obeeixen a un únic factor. En els primers esglaons de l'escala cap a l'èxit hem vist com les condicions d'educabilitat, la satisfacció en el procés d'aprenentatge i el clima determinen els següents esglaons de progrés. Per això, la finalitat és assegurar aquests esglaons inicials a través d'una atenció propera, individual, que complementi la tasca acadèmica que sol realitzar el tutor del grup classe.</p> <p>Es tracta que els alumnes que ho necessitin, els que es troben en risc de fracàs o en situació de vulnerabilitat, tinguin una figura de referència que els orienti, assessori, resolgui les dificultats per accedir als continguts, alerti a qui correspongui de les circumstàncies que poden condicionar el rendiment, orienti, etc. Per a això, les administracions educatives i els centres d'educació han de facilitar i incorporar als seus models d'organització tot el que es consideri necessari.</p>
Objectius	<p>Mínims</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborar en els centres un pla d'atenció personalitzada de tot l'alumnat amb la figura del tutor individual i l'equip de seguiment dels casos més rellevants. • Facilitar als estudiants els mitjans materials necessaris per dur a terme les seves tasques. • Procurar que els estudiants se sentin acompanyats i estiguin satisfets del seu procés educatiu. • Incrementar el rendiment escolar de tots els alumnes i les alumnes i disminuir les incidències d'absentisme o les vinculades amb l'actitud davant el treball. • Aconseguir que els docents percebin la millora del rendiment dels alumnes i del clima d'aula que el facilita. • Contemplar de forma específica en els plans de formació de les conselleries el programa de tutories individualitzades.

	<p>Òptims</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidar el model de doble tutoria en els centres d'educació, passant a formar part del PEC, així com de les PGA dels cursos successius. • Aconseguir que tot l'alumnat vulnerable gaudeixi de les tasques d'aprenentatge en percebre-les com a assequibles i útils per al seu desenvolupament personal. • Assolir el nivell de promoció i titulació del 100 %.
Responsable/s	<p>Es tracta d'una activitat que es duu a terme des de diferents nivells de l'administració educativa i que es desplega verticalment fins arribar a la pròpia aula. Per això, hem de definir responsables en diversos d'aquests nivells:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Administració: director/a general responsable de la formació, que atengui les necessitats dels centres. • Direcció dels centres d'educació: prefectura d'estudis que contempli en la seva organització la distribució de les tasques de tutor individual entre els docents que les hagin de dur a terme. • Equip d'orientació: responsable de la coordinació de l'equip de formació i suport als tutors. • Docents: tutors que desenvoluparan la tasca encomanada. Tots són corresponsables en diferent grau i àmbit.
Professorat i altres professionals que participen	<p>Aquests responsables de cada nivell hauran de treballar i coordinar altres professionals necessaris per a l'èxit de la nostra activitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Els tutors individuals. • Els equips docents coordinats pel tutor del grup/classe. • Els docents no tutors individuals, que hauran d'assumir algunes tasques en el seu horari complementari. • La direcció del centre, que supervisarà i assessorarà la implantació i desenvolupament de l'activitat. • Les famílies, que es comprometran i revisaran periòdicament l'acord pedagògic que els vincularà amb l'activitat. • Agents externs que, puntualment, poden col·laborar amb els tutors individuals, com ara assessors, psicòlegs, animadors socioculturals, antics i actuals alumnes del centre.
Diagnosi de competències i	<p>La formació en la funció tutorial ordinària no serà suficient per abordar la tutoria individualitzada, ja que la tasca d'assessorament, su-</p>

<p>necessitats de formació</p>	<p>port i orientació necessita un coneixement profund del context en el qual es durà a terme la seva tasca.</p> <p>S'establiran dos nivells de formació: personal extern als centres i docents dels centres en els quals s'implementarà.</p> <p>Aquesta formació tindrà dos blocs, més o menys extensos segons el nivell al qual es destini:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formació en competències socials i emocionals, desenvolupament d'habilitats cognitives i resolució de problemes. - Un coneixement exhaustiu de les possibilitats del sistema educatiu, sortides professionals i acadèmiques, itineraris formatius, ensenyaments de règim especial, ensenyaments reglats i no reglats.
<p>Característiques de l'alumnat implicat</p>	<p>El destinatari serà, especialment, tot l'alumnat vulnerable susceptible de fracàs o que fracassa escolarment:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alumnat vulnerable, en risc per la seva situació socioeconòmica, amb problemes d'absentisme, etc. - Alumnat amb baix rendiment escolar. - Alumnat amb necessitats educatives no ordinàries. - Alumnat amb capacitats reconegudes, però sota rendiment acadèmic pel seu manifest desinterès en l'activitat escolar, que no gaudeixen en el seu procés d'aprenentatge. <p>Podem trobar aquests perfils d'alumnes en qualsevol de les etapes educatives, des d'infantil fins a batxillerat, amb les particularitats de cada edat.</p>
<p>Àrees o àmbits on s'aplica</p>	<p>No parlarem d'àrees curriculars o de matèries. Els tutors o els assessors que els ajudaran no han d'estar vinculats a matèries, sinó que hauran de treballar estratègies, habilitats i rutines encaminades a consolidar competències per a l'aprenentatge.</p> <p>Algunes possibles estratègies són:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organització personal, agenda, calendari - Condicions d'estudi o de treball - Relacions interpersonals - Habilitats intel·lectuals, treball de comprensió i expressió - Hàbits escolars - Habilitats socials, vida en grup
<p>Metodologia. Com es desenvoluparà</p>	<p>La metodologia ha de permetre accions simultànies en els diferents àmbits.</p>

<p>l'activitat.</p>	<p>La direcció valorarà els horaris personals perquè contemplin els temps necessaris per a aquells docents que desenvoluparan la tasca de doble tutor o tutor individual.</p> <p>Les direccions dels centres, juntament amb les prefectures d'estudis, inclouran en els horaris els períodes complementaris que poden ser compatibles amb altres responsabilitats com coordinacions de cicle o etapa, prefectures de departament, etc.</p> <p>En aquests horaris constaran, si és possible, dues hores complementàries setmanals, o com a part de la permanència i/o una retribució complementària, perquè els tutors individuals puguin realitzar la seva tasca al centre, normalment en l'horari dels alumnes i alumnes; tot i que podrien desplaçar part d'aquests temps per poder treballar amb les famílies.</p> <p>Els assessors de formació prepararan sessions formatives amb els continguts indicats anteriorment: dues sessions inicials i una mensual.</p> <p>Els tutors dels grups, juntament amb la prefectura d'estudis i l'equip d'orientació, valoraran la necessitat d'aquesta acció en els seus grups, assignant les tutories individuals segons les observacions fetes.</p> <p>Aquests tutors individuals podran atendre un màxim de dos alumnes i hi mantindran un contacte setmanal amb ells. Els tutors de grup així com la prefectura d'estudis comunicaran qualsevol incidència en l'evolució d'aquests alumnes.</p> <p>Per accedir a aquesta tutoria, les famílies i l'alumnat signaran un acord pedagògic amb el centre, en concret amb el propi tutor, en el qual es comprometin a col·laborar amb les tasques que se'ls proposin, així com a mantenir un contacte estret amb el centre i mostrar una actitud proactiva en el seu acompliment escolar.</p>
<p>Espais presencials o virtuals necessaris</p>	<p>Necessitarem espais que proporcionin intimitat i transmetin sensació de confiança. L'espai del grup classe compleix la seva funció per a les activitats comunes, però la tutoria individualitzada requereix espais més reduïts i reservats. Els centres hauran de preveure aquesta necessitat, fins i tot amb un horari d'ús per a l'alumnat i les famílies.</p> <p>Això mateix és aplicable als espais virtuals, que segurament seran un recurs molt útil per al contacte en determinades condicions en què la</p>

	<p>presencialitat no és possible, per incompatibilitat horària o per desinterès per la pròpia activitat en el centre. Tant per a les famílies com per als alumnes.</p> <p>Els espais per a la formació seran els que habitualment emprin les administracions i els centres.</p>	
Recursos i suports necessaris de l'escola i el professorat	<p>Podem classificar els recursos necessaris en funció de les accions que es portaran a terme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recursos tecnològics: els dispositius i plataformes de contacte necessaris perquè els tutors puguin comunicar-se amb el seu alumnat, les seves famílies i altres agents implicats (serveis socials, ONG...). - Recursos materials: els ordinaris dels quals disposa el centre, com ara material docent, llibres de text, etc. - Recursos humans: Docents preparats per a la tutorització, així com els professionals que exerciran la formació i l'assessoria. 	
Recursos necessaris de l'alumnat	<p>Per a la nostra activitat no seran necessaris recursos més enllà dels que habitualment l'alumnat requereix en l'escolarització ordinària.</p> <p>Únicament per als alumnes en situació de desavantatge socioeconòmic, es preveuran els recursos tecnològics necessaris per garantir un accés equitatiu a tots els materials didàctics, així com els que els permetin una comunicació fluida amb el centre i el tutor.</p>	
Cost estimat dels recursos addicionals i de suports (extraordinaris)	Concepte	Import €
	Horari complementari per a tots els docents que desenvoluparan tutories (nombre de tutories individuals per complement i/o hores complementàries), si és possible	Sense cost.
	Ordinador o tauleta per a aquells alumnes que ho necessitin (nombre d'alumnes desfavorits econòmicament x cost unitari, cedit en préstec, finançament sense interessos, etc.)	Ja dotat mitjançant el «Programa per al subministrament de dispositius de l'alumnat vulnerable».
	Formació per als docents que exerciran la tutoria individualitzada, tant si la tutoria es fa entre alumnes i/o entre docent-alumnes	Assumit per l'administració.
	Gratificació a percebre a final de curs (fins un	150€ per curs esco-

	màxim de 6 tutors/es individualitzats)	lar i tutor.		
	Tasques	1rP	2nP	3rP
Accions, tasques i temporització	Formació per als docents que exerciran la tutoria individualitzada	X	X	
	Horaris personals que contemplin els temps necessaris per a l'acompliment de la tutoria, si és possible.	X		
	Reunions d'orientació, prefectura i tutors/es de grup per assignar tutors als alumnes que ho requereixin	X	X	
	Redacció i signatura dels acords pedagògics amb les famílies	X	X	
	Revisió de les accions dutes a terme, així com de l'assignació realitzada		X	X
	Informació periòdica als tutors/es per part de la prefectura d'estudis de les incidències d'actitud i de rendiment al centre	X	X	X
	Trobades setmanals entre professorat tutor i alumnat per a seguiment del curs o resolució dels possibles conflictes	X	X	X
	Sessions mensuals formatives i de revisió de l'activitat entre formadors, orientació, prefectura d'estudis i tutors		X	X
	Previsió d'itineraris educatius o professionals per a l'alumnat de cara al curs següent, després del treball de la tutoria			X
	Integrar el projecte de tutories individualitzades realitzat amb l'activitat palanca al PAT del centre	X	X	X
	Avaluació de l'activitat			X

E) SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ

		Autoavaluació																														
		Participants			Agents implicats					Equip directiu					Alumnat					Altres												
AVALUACIÓ FORMATIVA		Grau d'aplicació		0 %			25 %					50 %					75 %					100 %										
				Sense evidències o anecdòtiques			Alguna evidència					Evidències					Evidències clares					Evidència total										
		Grau d'aplicació		0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100								
		Autoavaluació																														
		Participants			Agents implicats					Equip directiu					Alumnat					Altres												
		Qualitat d'execució		25 %			25 %					25 %					25 %					100 %										
				Termini d'execució			Ús de recursos previstos					Adequació metodològica					Nivell compliment persones implicades					Nivell total qualitat execuc.										
		Grau d'impacte		5	10	15	20	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25	5	10	15	20	25					
		Mitjançant una rúbrica																														
		0 %			25 %					50 %					75 %					100 %												
		Grau d'impacte		Sense evidències o anecdòtiques			Alguna evidència					Evidències					Evidències clares					Evidència total										
				0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	Global							

F) ANÀLISI DE L'APLICACIÓ I RESULTATS
PROPOSTES/DECISIONS PER APLICAR EN EL FUTUR Avaluació del curs Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i resultats obtinguts
G) PROCÉS DE SISTEMATITZACIÓ I INSTITUCIONALITZACIÓ (interna) I SOCIALITZACIÓ/ EXTRAPOLACIÓ (externa)

Apèndix 1

Rúbrica d'avaluació del grau d'aplicació i del grau d'impacte

Indicador →	ESCÀS O NUL		ACCEPTABLE	ALT	EXCEL·LENT
OBJECTIU					
Reducció absentisme	Entre 0 i 25%		Entre 26 i 50%	Entre 51 i 75%	Entre 76 i 100%
Millora del rendiment escolar de l'alumnat	1r curs	0%	Entre 0% i 30%	Entre 31 i 50%	Més de 50%
	2n curs	Entre 0 i 10%	Entre 11 i 40%	Entre 41 i 65%	Més de 65%
	3r curs	Entre 0 i 25%	Entre 26 i 50%	Entre 51 i 80%	Més de 80%
Satisfacció alumnat implicat	La tutoria individualitzada m'ha servit per a poc, m'ha generat més inseguretat.		La TI m'està ajudant a millorar la meua actitud, a veure l'escola des de la tranquil·litat.	La TI m'està ajudant molt a nivell personal. Tenir un tutor/a acompanyant-me m'ha ajudat a conèixer-me més a nivell personal i a conèixer la meua capacitat per aprendre.	La TI m'ha canviat a nivell personal, a nivell de relacions socials, d'hàbits davant l'estudi. El meu tutor/a ha fet una tasca magnífica amb mi.
Satisfacció famílies implicades	La tutoria individualitzada ha servit de poc al meu fill/a, ha generat més intranquil·litat en la família.		La TI ha ajudat el meu fill/a a millorar la seva actitud davant l'escola i a casa es comença a respirar una mica de tranquil·litat.	La TI ha servit al meu fill/a a que conegui més les seves qualitats a nivell personal i a nivell escolar. El tutor/a ens ha ajudat a comprendre el nostre/a fill/a).	La TI ha canviat a nivell personal, de relacions socials, d'hàbits davant l'estudi... al nostre fill/a. El tutor/a ha realitzat una tasca magnífica amb la nostra família.
Satisfacció del professorat	La tutoria individualitzada ha servit de mica en mica l'alumnat i la seva família. Al centre hem observat pocs canvis.		La TI ha ajudat el meu alumnat a millorar una mica la seva actitud davant l'escola. Les famílies i el professorat del centre també perceben els canvis.	La TI ha servit el meu alumnat a que coneixi millor les seves qualitats a nivell personal i a nivell escolar. Les famílies i la resta del professorat també afirmen que els està ajudant a comprendre'ls millor.	La TI ha canviat al meu alumnat, a les famílies i al professorat a nivell personal, de relacions socials, d'hàbits davant l'estudi... Tot i que sempre és possible millorar, crec que la TI és un bon pla d'acompanyament.

Apèndix 2 Aclariments per emplenar els punts E) , F) i G)

Apèndix 2 Aclariments per emplenar els punts E) , F) i G)

E) SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'APLICACIÓ

El seguiment i avaluació de l'aplicació de l'activitat palanca (AP) consisteix a demanar-se com va el procés d'aplicació, si els resultats són els esperats i, com a conseqüència, quines són les lliçons apreses. Intenta valorar el procés d'aplicació i eficàcia, eficiència, sostenibilitat i transferibilitat de l'activitat. La funció més important d'aquesta avaluació formativa és reflexionar sobre tot l'esmentat, aprendre i decidir si cal millorar-la, mantenir-la per al curs següent, o descartar-la perquè el seu potencial és clarament insuficient en relació amb l'esforç que necessita.

AVALUACIÓ FORMATIVA

A l'avaluació formativa es valoraran tres apartats:

- 1.- **Grau d'aplicació o execució:** grau d'implicació o de desplegament sistemàtic d'una activitat. Es valora a partir de l'autoavaluació dels aplicadors.
- 2.- **Qualitat d'execució:** mesura com s'ha fet l'activitat, tenint en compte diversos criteris (termini d'execució, utilització dels recursos previstos, adequació metodològica i nivell de compliment de les persones implicades). Es valora a partir de l'autoavaluació dels aplicadors.
- 3.- **Grau d'impacte:** mesura la utilitat de l'activitat per aconseguir l'objectiu establert; es valora a partir d'una rúbrica específica.
Les valoracions globals es consideraran:
  - Millorables si el resultat és inferior al 75%
  - Satisfactòries si el resultat està entre el 75% i el 95%
  - Molt satisfactòries si el resultat és superior al 95%.

GRAU D'APLICACIÓ

A l'apartat d'autoavaluació, s'ha d'avaluar el grau d'aplicació de l'activitat, que consisteix a respondre la qüestió: en quina mesura es realitza l'AP?

L'indicador *Grau d'aplicació de l'activitat* es refereix al grau d'implantació i desplegament sistemàtic d'una AP.

S'ha d'explicar qui participa en l'autoavaluació (Lògicament, quantes més persones hi participin, la valoració serà més objectiva i els resultats més fiables).

Com a metodologia per establir el grau d'aplicació de l'AP es proposa, en primer lloc, situar el grau d'aplicació en un dels cinc grans nivells (*sense evidències o anecdòtiques, alguna evidència, evidències, evidències clares, evidència total*) i en una segona valoració, matisar el percentatge entre les cinc possibilitats de cada gran grau.

És recomanable fer l'autoavaluació en tres moments diferents al llarg del curs escolar, encara que depèn de la durada prevista de l'AP.

La valoració global es considerarà *Millorable* si el resultat és inferior al 75%, *Satisfactòria* si el resultat està entre el 75% i el 95% i *Molt satisfactòria* si és superior al 95%.

Per exemple, en relació amb aquesta AP, encara que l'autoavaluació es realitzarà un cop hagi finalitzat l'AP en cada període podem pensar en allò que hem de valorar, i respondre a preguntes semblants a aquestes però que estiguin directament relacionades amb l'activitat palanca actual:

- S'ha portat a terme l'activitat palanca?
- S'han realitzat les passes previstes a cada trimestre concret?
- S'ha utilitzat el full de disponibilitat de les famílies?
- S'ha informat les famílies de la necessitat de la seva col·laboració a l'escola?
- S'han incorporat famílies a les activitats lectives?
- S'han fet xerrades per a les famílies sobre temes del seu interès?
- Hi ha hagut una bona participació a les activitats extraescolars proposades?
- Han participat les famílies i els alumnes en l'avaluació de l'activitat palanca?
- Ha augmentat el grau d'implicació i de col·laboració de les famílies al centre?
- L'APIMA s'ha mostrat més activa i/o propositiva?
- S'ha fet un pla d'extraescolars amb les propostes de la comunitat educativa?
- ...

(Es poden plantejar altres preguntes que ens ajudin a reflexionar sobre el procés realitzat en el nostre centre)

QUALITAT DE L'EXECUCIÓ

Per avaluar aquest indicador s'han de respondre les qüestions següents: L'AP es realitza així com s'havia planificat? Es compleix la temporalització? S'usen els recursos previstos? L'AP es desenvolupa amb la metodologia adequada? Les persones implicades compleixen amb les seves responsabilitats?

Si el primer indicador mesurava en quin grau es desenvolupava l'activitat, ara es tracta de mesurar com s'aplica, és a dir, quina és la qualitat de l'execució. Per qualitat d'execució s'entén la percepció de l'equip directiu i de les persones participants sobre el compliment dels terminis d'execució, l'ús o no dels recursos previstos, si l'aplicació de la metodologia planejada i l'adequació i el nivell de compromís i compliment dels professionals implicats.

Com a metodologia per establir la qualitat d'execució de l'activitat, s'avalua cadascun dels quatre àmbits considerats, a cadascun dels quals se li atribueix un valor del 25% i dins de cada àmbit s'estableix un valor entre cinc possibilitats d'un rang que va de 5 a 25. La valoració global és la suma de la valoració dels cinc àmbits i es mou entre 0% i 100% de qualitat d'execució. És recomanable fer l'autoavaluació en tres moments diferents al llarg del curs escolar, encara que depèn de la durada dissenyada en l'activitat.

Exemples:

- En l'àmbit de la utilització de recursos previstos, és rellevant valorar si es té en compte la temporalització que permet que es desenvolupi l'activitat.
- En l'àmbit de l'organització, es valora el nivell d'assistència i participació en les reunions previstes amb alumnes i famílies.
- En l'àmbit de coordinació, es valoren els acords sobre els itineraris per als recursos següents, a la vista de l'evolució del rendiment.
- En l'àmbit acadèmic, es valora la millora dels resultats i/o la reducció de la repetició de curs de l'alumnat vulnerable i la millor adherència a les famílies i de l'absentisme.

GRAU D'IMPACTE EN BASE A UNA RÚBRICA

S'avalua tenint en compte la rúbrica concreta de l'AP. Es farà ús, per tant, de la rúbrica que es troba a l'apèndix.

Sense cap mena de dubte, el més rellevant és l'impacte que ha tingut la implementació de les mesures, no només la percepció quantitativa que tenim del desenvolupament dels tutors individuals. Per això, servint-nos de la rúbrica, veurem en quina mesura els procediments implementats han suposat una evolució del centre en termes d'equitat i inclusivitat, i els alumnes han experimentat també una evolució favorable en la dinàmica escolar, en línia amb els objectius que s'havien proposat.

Els objectius que mesuren l'impacte han d'estar relacionats amb els objectius específics establerts en el disseny de l'AP. El significat d'aquest indicador és valorar el grau d'impacte d'una AP sobre l'assoliment d'un objectiu. Es tracta, per tant, de mesurar en quin grau de l'AP és útil per aconseguir els objectius concrets de l'AP. Es poden usar altres eines tant per al professorat com per a l'alumnat (rúbriques, dianes d'avaluació, port foli...).

Les qüestions per plantejar-se en aquest cas poden ser:

En quina mesura la nostra activitat és útil per aconseguir els objectius perseguits? L'activitat té impacte sobre l'objectiu? Com ho podem mesurar? Hem de valorar els objectius de la rúbrica: Quin grau d'impacte té l'AP sobre cada objectiu?

Després d'aplicar la rúbrica haurem de valorar de manera global l'AP. Igual que en els apartats anteriors, la valoració global es considera *Millorable* si el resultat és inferior al 75%, *Satisfactòria* si el resultat està entre el 75% i el 95% i *Molt satisfactòria* si és superior al 95%.

F) ANÀLISI DE L'APLICACIÓ I RESULTATS. PROPOSTES DE MILLORA

Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i dels resultats obtinguts.

Aquest apartat recull les conclusions i propostes de millora derivades de l'anàlisi de les dades obtingudes de l'avaluació formativa i té com a finalitat la millora dels processos i donar suport a la presa de decisions a la fi de curs sobre la continuïtat o no de l'activitat palanca, propostes de millora o possible homologació de l'activitat en el centre. L'anàlisi trimestral dóna l'oportunitat de repensar com s'aplica l'activitat i corregir totes les qüestions que siguin susceptibles de fer-se en el curt termini. Aquest apartat és molt potent i important per incrementar el nivell d'impacte a través d'un procés de millora contínua. Es proposa efectuar l'anàlisi per avaluació o en els períodes que estableixi l'activitat palanca.

PROPOSTES / DECISIONS PER A APLICAR EN EL FUTUR

Avaluació final de curs. Avaluació del procés d'aplicació de l'activitat i resultats obtinguts. Qüestions per reflexionar i emplenar en el procés d'aplicació real de l'activitat, amb la informació de final de curs:

De quina manera aquest projecte ha generat una pràctica útil i nous aprenentatges en els professionals? Quins són aquests nous aprenentatges generats en els professionals? Què ha canviat i què roman inalterable? Quines millores ha implicat el canvi? Ha permès als destinataris visualitzar què s'ha de fer i/o què pot canviar? En quins aspectes hi ha hagut resultats imprevistos i quines conseqüències han tingut?

Què ha funcionat i què necessita millorar del procés d'aplicació de l'activitat? Què no ha funcionat? En quins aspectes ha valgut la pena l'esforç? Finalment, ja podem fer una reflexió sobre el procés de desenvolupament a partir de tota la informació i evidències recollides i prendre algunes decisions importants de cara al següent curs i període, segons els resultats obtinguts. Quina decisió, consensuada, hem de prendre sobre el futur de l'activitat?: Hem de descartar l'activitat, modificar-la o sistematitzar-la al nostre entorn.

G) PROCÉS DE SISTEMATITZACIÓ I INSTITUCIONALITZACIÓ

Una vegada s'ha avaluat el procés i els ajustaments que s'hi han fet, i si el grau de satisfacció i de rendibilitat didàctica són els adequats, l'activitat ha de quedar recollida i registrada en el banc d'activitats palanca del centre.

La difusió de l'activitat es pot fer en la pàgina web o el blog del centre, a les xarxes socials i en els encontres de bones pràctiques.

L'esquema per difondre-la és el següent:

- 1.- Títol de l'experiència
- 2.- Centre educatiu, curs i etapa i localitat
- 3.- Breu descripció de l'activitat
- 4.- Grau de satisfacció de la comunitat. Valoració del professorat, de les famílies i de l'alumnat
- 5.- Possibilitats de generalització
- 6.- Fotos i enllaços

- **Important!**

S'ha de tenir en compte que tota la difusió i tots els documents generats han de complir les normes establertes a la Resolució de la directora general de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa d'1 d'octubre de 2021, per la qual es convoca el Programa per a l'orientació, avanç i enriquiment educatius PROA+, a l'apartat 14è anomenat "Difusió i protecció de dades".